

Akik még érezték az ólom illatát

NOSZTALGIÁZÁS A II. ZALAI NYOMDÁSZTALÁLKOZÓN

Győrffy István

Sokakkal alig ismerjük meg egymást Zalaegerszegen, a Kiskondás étteremben, amikor szeptember 30-án kora este gyülekezik a társaság. Megváltoztak az arcvonások, a férfiaknál kevesebb lett a haj, bővebb a derékméret, az egykori fiatal lányok, asszonyok nagymamakorba léptek.

Szendrői Gábor: „Az ólomnak Magyarországon több száz éve volt a nyomdászatban. Lejárt az ideje”

– Negyvenéves munka után, nyugdíjasként elkezdtek hiányozni az egykori kollégák. Amikor valakivel összefutottam, nem győztük végigbeszélni, hogy kivel mi történt, kiről mit tud a másik. Innét jött a gondolat, hogy próbáljunk meg találkozni egymással szervezett formában is. Ezt megszervezni nagyon jól jött az internetes közösségi portál, no meg Szendrői Gábor, volt

kollégám, aki azonnal felajánlotta a segítségét, amikor említettem neki az ötletet – mondja Temlén Ida.

– Az első találkozási ötvenen jöttek el, a mostanira már 83-an jelentkeztek. Ez nem amolyan hivatalos cégtalálkozó, itt azok vannak jelen, akik egykor a zalai nyomdában dolgoztak,

Sándor Dezső: „...micsoda masinák voltak azok a szedőgépek”

közülük többen más cégeknél fejezték be az aktív életüket, a többségünk már nyugdíjas – mondja Szendrői Gábor, aki akkoriban a laprészleg vezetője, s napi kapcsolatban volt a megyei lap, a Zalai Hírlap szerkesztőségével.

Sándor Dezső egykori gépszedő is a laprészlegben dolgozott.

– Micsoda masinák voltak a szedőgépek! Ezek öntötték

hasábsorokba a kéziratok szövegét – mondja Dezső. – Mi meg nem történt akkoriban! A legrosszabb az volt, amikor este jöttek a szerkesztők, s eldobatták velünk a már kész első három oldalt, mert összeült az MSZMP Központi Bizottsága, s kiadtak egy kötelezően közlendő közleményt,

Temlén Ida: „Negyvenéves munka után, nyugdíjasként elkezdtek hiányozni az egykori kollégák”

ami ilyen terjedelmű volt. Kezdhattuk előlről a szedést, s az idő nagyon szorított bennünket, mert el kellett érni az újságnak a pesti vonatot – emlékezik Dezső.

Somogyi Tibor, a nyomda akkori műszaki vezetője, egy nyomdai technológia fejlesztést elevenít fel. 1984-ben modern, ofszettechnológiára váltott a nyomda a lapelőállításban.

– Nagy ünnepség volt azon a napon. Én nyomtam meg a gép indítógombját, s minden rendben működött, a jó előkészítést követően teljesen hibátlanul debütáltunk – mondja Somogyi Tibor.

Somogyi Tibor: „Akik most itt vannak, azok a hatvanas, a hetvenes és a nyolcvanas évek nyomdászai”

Innentől már csak pár év volt hátra a rendszerváltásig, a lapok és a nyomdák privatizációjáig.

– Addig egyedüli volt a megyében a zalai nyomda, azt követően, a számítógépek megjelenésével egymás után alakultak a kisebb nyomdai előállítását végző üzemek. Sokan a nyomdából is eltávoztak. Ma, ha jól számolom, legalább nyolc ilyen vállalkozás működik csak Zalaegerszegen. Közülük többnek a dolgozója ezen az estén is jelen van – mondja Szendrői Gábor.

Az újságok elvitelére – mivel a kiadók saját nyomdákat építettek – számoltak a zalai nyomda tulajdonosai is.

– A nyomógépeket eladtuk, s elindult egy más irányú fejlesztés a nyomdában. A nyugdíjba vonulásom előtti utolsó tíz évem is nagyon szép történet.

Új gépek jöttek, új munkákat tanultunk meg. Akik most itt vannak, azok a hatvanas, a hetvenes és a nyolcvanas évek nyomdászai. Még mást tanultak, mint amire most szükség van. Annak idején én is inasként kezdtem a nyomdában – emlékezik Somogyi Tibor.

– Az ólomnak Magyarországon több száz éve volt a nyomdászatban. Lejárt az ideje. A közelmúltban láttam egy videót, a nagypapakori nyomdász felvette, hogyan működött a szedőgép, és megmutatta az unokájának.

A gyermek szájtátva nézte a gépet – mondja Szendrői Gábor.

– Szép évek voltak! Van miről beszélünk, ezért is vagyok nagyon hálás Idának és Gábornak, hogy megszervezték a nyomdászok találkozóját – köszöni a többiek nevében is Sándor Dezső.

A nyomdásztalálkozó résztvevőinek egy csoportja